ČITATELJI! Prosimo, poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 147 — Štev. 147 (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, MONDAY, JULY 27, 1942 — PONEDELJEK, 27. JULIJA, 1942 VOLUME L. — LETNIK L.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMKE redno.

NEMCI OBKOLJUJEJO ROSTOV

RUSKO VOJNO POROČILO POROČA, DA SO NEMCI NA DVEH KRAJIH PREMOSTILI DON TER DA ČEDALJE BOLJ PRODIRAJO NA KAVKAZ IN DA JE ROSTOV V NEVARNOSTI, DA GA BODO OBKOLILI. — RUSKA ARTILERIJA Z JUŽNEGA BREGA DONA JE POSLALA NA SEVERNI BREG VEČ TON IZSTRELKOV, PA NEMCI SO NAVZLIC TEMU NA NAJMANJ DVEH KRAJIH PREMOSTILI DON

Zjutrašnje rusko poročilo pravi, da so Rusi z artilerijo podrli 9 pontonskih mostov, s katerimi je padlo v reko na tisoče nemških vojakov s topovi [redacted] truki. Nemci pa so naglo mostove popravili.

NEMCI PRAVIJO, da so na[redacted] kraju premostili Don jugovzhodno od Rostova in [redacted]ihovi bombniki bombardirali ladje na Volgi.

V predmestjih Rostov[redacted] bijejo krvavi boji, v katerih imajo Nemci t[redacted] nekem kraju je majhen oddelek ruskih vo[redacted]mških tankov, na drugem kraju pa so Ne[redacted]mnogo tankov in so navzlic velikim izgu[redacted]

Navzlic temu, da so N[redacted] jugovzhodno od Rostova, Rusi še [redacted] postojanke pri Novočerkasku, 20 mi[redacted]Rostova ter pri Cimlijansku.

Pri Cimljijansku so [redacted]padi pogosto preprečili, da Nemci [redacted]esti. Ruska poročila pa naznanjajo, d[redacted]jo nove divizije proti Donu. Dve iz[redacted]divizija sta prišli iz Francije in Hola[redacted]

Ruski aeroplani in topovi so uničili 29[redacted]mških tankov v tednu, ki se je končal preteklo soboto.

Višje proti severu pri Voronežu pa imajo Rusi še vedno uspehe. V treh tednih so Rusi na nekem primeroma majhnem kraju uničili štiri nemške polke in 328 tankov ter so zaplenili 400 strojnic, 560 avtomatičnih pušk, 46 možnarjev in 30,000 nabojev.

List "Rdeča zvezda" pravi, da se v kolenu Dona bije velika bitka s 400 tanki. Na ta kraj pošiljajo Nemci nova ojačenja ter za vsako ceno hočejo dospeti do Dona.

Položaj rdeče armade pri Rostovu in Cimlijansku je z vsakim dnem bolj nevaren. Rusi priznavajo, da so Nemci s tanki zavzeli nekaj vnanjih utrdb Rostova. Pri Rostovu so Nemci v veliki premoči tako v vojaštvu kot v orožju, vendar pa Rusi ne bodo predali Rostova brez krvavih bojev po mestnih ulicah. Mesto s svojimi krasnimi stavbami je že trpelo veliko škodo.

Nemška firme še zmirom delajo dobičke z amer. blagom

Poročilo iz Sao Paula v braziliji pravi, da ameriška kontrola nad osiščnimi podjetij ni preprečila dobičkanosnega trgovanja z ameriškim blagom v Braziliji, kjer nemški trgovci na debelo še zmirom dobivajo zadostne količine ameriškega blaga, s katerim delajo konkurenco domačim trgovcem in podjetnikom.

Najmanj 20 po Nemcih kontroliranih tvrdk obratuje svoje posle kot navadno in z velikimi dobički, ki jim jih prinaša trgovanje z ameriškimi produkti. Pri nabavi teh produktov nimajo nobenih drugih težkoč kot nekoliko višje nakupne cene. Videč veliko pomanjkljivosti v izvajanju ameriške kontrole nad osiščnimi tvrdkami in podjetij, se tem ponujajo za posredovalce pri nabavi in dobavi blaga domače trgovske in druge družbe.

Z velikimi dobički, ki jih spravljajo tako v svoje žepe Naciji, se plačuje nemška propaganda in nemško vohunstvo po Latinski Ameriki.

Domačim brazilskim tvrdkam Naciji plačujejo zadovoljive odstotke, ter jim dajejo razne popuste pri blagu v povračilo za njih posredovanje pri nabavi ameriškega blaga.

Zakladniški department izdal propagandno literaturo za bonde v 20 različnih jezikih

Iz glavnega urada za prodajo vojnih bondov in znak poročajo, da se je natiskalo precej izvodov propagandne literature v dvajsetih različnih jezikih. Propagandni listi in knjižice so tiskane v ameriških barvah, ter so tudi ilustrirane.

V poljudnem jeziku je v njih razloženo vse potrebno glede bondov, kakor tudi glede njune potrebe in važnosti nakupovanja istih.

Investiranje v bonde, pondarja zakladniški department, pomeni orožje in municijo v rokah naših vojakov, dalje izkazuje lojalnost vseh, tu rojenih in tujerodnih, predvsem pa je to najboljše zavarovanje pred inflacijo.

Za nas je važno, da si oskrbimo dovolj te literature za razdelitev med naše ljudi in zato bo najbrž poskrbel odbor, ki je že precej sodeloval z departmentom v zadnjih nekaj mesecih. Naši društveni tajniki in drugi, ki imajo kaj več stika z ljudmi, naj pa poskrbe, da bo te literatue čim več razdane med posamezne naše rojake.

Zvezni agentje na delu, da zatro fašistično fronto v Ameriki

Zadnje dni prošlega tedna se je pričela temeljita preiskava, zvezana s takojšnjnmi aretacijami, ki so enkrat za vselej postavile v pravo luč razne voditelje skupin in organizacij, katere so se ovijale v ameriško zastavo, v resnici pa delovale na vse kriplje, da zmedejo ameriško javnost in zlomijo moralo ameriškega vojaštva.

Zvezna obtožna listu vključuje 28 organizacij, ki so: The America First Committee; The German-America Bund; The Ku lux Klan; The Black Legion; The Silver Shirst of America; National Workers' League of America; (Detroit) National Committee to Keep America Out of War; Make Europe Pay War Debts Committee; Islands for War Debts Committee; War Debts Defense Committee; Coalition of Patriotic Societies; Crusading Mothers of America; Citizens' No Foreign War Coalition; American Guards; Social Republic Society; Committee of Patriotic Organizations; Protestant Gentile League; Pioneer News Service; Crusaders White Shirts; James True Associates; Womens Investors in America; Constitutional Educational League; We, the Mothers United; Flanders Hall, Inc.; United Mothers of America; We, the Mothers Mobilize for America, Inc.; American Mothers.

Zvezna obtožnica vključuje tudi sledeče publikacije: (Nekatere so že ustavljene.) The New York Inquirer; The Defender; The Octopus; The Galilean; X-Ray; Publicity; Beacon Light; The Roll Call; Wedkruf und Beobachter; Industrial Control Reports; World Service; tiskan v Nemčiji, poznan tudi pod imenom Welt Dienst); Social Republic Society Bulletin; America in Danger; The Broom; Patriotic Resarch Bureau News Letter; Road to Victory; Women Investors in America Bulletin; Constitutional Educatio n a l League Bulletin; Scribner's Commentator; War Guild and War Mongers; Revolution and the Fifth Column; Edmondson's Economic Research Service; American Vigilante; Citizens' No Foreign War Coalition Manual; America Awakes; Lord Lothian vs. Lord Lothian; War, War, War; The Cross and the Flag; Cease Firing; Purdy Publishing Co.

Zvezni pravdnik, Gen. Biddle, je naznanil, da je zvezna zeleporota izdala tozadevno obtožnice proti zgoraj navedenim organizacijam in publikacijam, ter proti sledečim glavnim obtožencem: William Griffin, izdajatelj list "New York Inquirer"; Mrs. Elizabeth Dilling iz Chicage, avtorica "Red Networka"; Rev. Gerald B. Winrod, znani pridigar in založnik protivojne in slične literature; William Dudley Pelly, obtožen protidržavnega ruvarjenja; George Sylvester Viereck, obtožen nacijski propagandist; James C. True založnik protižidovskih brošuric, in Prescott Dennet, ki je bil glavne osebnost v zadevi Viereckovega procesa.

Pravdnik Biddle je dejal, da se je preiskava aktivnosti vseh teh organizacij, publikacij in posameznikov vršila devet mesecev preden se je podvzelo proti njim odločne korake. Lista drugih obtoženih vplivnih imen je dolga in pričakovati je, da se bo tekom nadaljujočih preiskav še podaljšala.

Dva bandita odnesla plačo delavk

V uradu neke šivalnice za ženske obleke, blizu Times Sq. v New Yorku, sta dva uradnika zgodaj popoldne porazdejevala denar za plače v pripravljene kuvertice. Kar naenkrat pa sta bila pri svojem poslu presenečena z naznanilom, naj se lepo umakneta v ozadje. Ker sta videla, da se gre za takonazvani "holdup", sta bandite ubogala. Prestrašene šivilje so tudi molčale ves čas, ali ko so pa videle, da sta predrzna lopova zares odnesla njih tedenski zaslužek, so vse naenkrat zagnale krik, ki se je slišal prav dol na Times Square.

Na Times Squareu je kajpakda vse ponorelo, ko se je zaslišalo vpitje šivilj, ki so šle kar dol na cesto, da zaslede bandite. Policaji so se naglo podali na lov in ujeli enega od tatov, ko se je rinil med ljudmi gor po Broadwayu. Ali ta ni imel denarja na sebi, tisti, ki ga je imel je bežal v drugo smer in ga še niso prijeli.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Smrt bivšega jugoslovan. konzularnega uradnika

V nedeljo so našli v njegovem stanovanju v hiši na vogalu 22. ulice in 8. Ave. mrtvega Dušana M. Pavlovića, ki je bil nekoč uradnik v jugoslovanskem konzulatu. V njegovi desnici je bil revolver in policija je označila njegovo smrt kot samomor. Sedel je v naslonjaču, kot bi hotel gledati skozi okno na ulico.

Med njegovimi spisi je policija našla grozilno pismo z mrtvaško glavo in prekrižanimi kostmi, pisano 2. septembra, 1931 in naslovljeno na Pavlovićevo ime na jugoslovanski konzulat v Chicagu.

Pavlović je bil star 61 let in je stopil v pokoj že leta 1936.

"Odlični državljani"

Rumunska vlada je odredila, da bodo tisoči rumunskih vojakov, ki so bili ranjeni na ruski fronti, za celo življenje nosili naslov "odlični državljani."

Rumunske žene, čijih možje so padli na ruski fronti, bodo nosile ime "odlične državljanske", otroci rumunskih padlih vojakov pa "otroci naroda."

Jugoslavijo bo Amerika zalagala z orožjem

V petek sta v Washingtonu državni tajnik Cordell Hull in jugoslovanski vnanji minister dr. Momčilo Ninčič podpisala važen zgodovinski dogovor, po katerem bo četniška armada generala Draže Mihajlovića od Združenih držav dobivala orožje po lease-lend postavi.

Znano pa ni, kako bo general Mihajlović dobival orožje, ker je Jugoslavijo od vseh strani obkoljena od osišča. Pot za dovažanje orožja najbrže ne bo odprta prej, dokler se ne prične druga fronta.

Dogovor med obema državama določa, da bodo Združene države Jugoslavijo zalagale s takim orožjem, kakoršnega določijo in odobrijo Združene države.

Dogovor poleg drugega tudi določa, da bo Jugoslavija po končani vojni Združenim državam vrnila vse ono orožje, ki bo poratno in v dobrem stanju in ga bodo Združene države potrebovale za svojo lastno obrambo in za obrambo zapadnje zemeljske poloble. Ravno tako pa je v dogovoru določba, da bo po vojni med obema državama vpostavljena trgovska pogodba na podlagi znižane carine in z odstranitvijo vsakih trgovskih zaprek.

TRGOVSKE IN DRUGE CIVILNE PROMETNE ZRAČNE ČRTE BODO PREVAŽALE ČETE in MATERIAL

Načelniki in direktorji raznih zračnih prometnih družb so se sestali v Washingtonu pred nekaj dnevi, ter so obljubili brigadirnemu generalu Haroldu L. Georgeu, da bodo poskrbeli zato, da bodo civilne prometne zračne črte stopile v sodelovanje z vojaško zračno silo v svrho prevažanja čet in vojnega materiala za Ameriko in za zaveznike.

Po njih zatrditvi bi se moglo prevažanje po zraku pričeti že prihodnji mesec.

General George, ki je poveljnik vojaškega zračnega transporta za Ameriko, je dejal, da bodo obstoječe zračne črte povečane in razširjene ter ojačene s pritegnitvijo civilne prometne zračne sile v skupno akcijo za vojno prizadevanje. Izrazil je mnenje, da ako bo pričelo primanjkovati pilotov za civilne zračne črte, oz. potrebe, tedaj bo armada prevzela kontrolo nad splošno ameriško zračno silo, ter bo skrbela, da sedanji red civilnega zračnega prometa ne bo okrnjen ali oviran.

Sicer pa armada ne želi prevzeti vse odgovornosti zračnega prometa nase, ker po generalovem mnenju, bi bilo bolj zaželjivo, ako bi imeli vojaški letalci proste roke za obisk Nemčije z bombniki. Ker pa je produkcija letal z vsakim dnem večja, bodo seveda potrebne še razne spremembe zaradi vedno večje potrebe izučenih letalcev in druge zračne posadke.

Karol se ne pokori zakonom

Bivši rumunski kralj Karol, ki živi v Mehiki, si domišljuje da je še vedno nad postavami ter se noče vkloniti mehiški postavi glede registracije tujcev.

List "Ultimas Noticias" pravi, da je Karol, ko je prišla policija in ga uljudno vprašala glede nekaterih njegovih osebnih podatkov, osorno odgovoril, da postave dežele zanj ne veljajo. Karol se tuli ni vklonil, ko mu je policija rekla, da ni več kralj, temveč navaden tujec.

Da se izogne "nadlegovanju" policije, se je Karol iz Couoacana, predmestja glavnega mesta, preselil v Cuernavaco v državi Morales.

INVESTIRAJTE V AMERIKO
KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

Lidice boodo nanovo zgradili

Angleški rudarji bodo pričeli med delavci po vsem svetu veliko agitacijo, da bodo nanovo zgrajene Lidice, ki so jih Nemci do tal porušili v povračilo za umor rablja Rheinharda Heydricha.

Angleška rudarska unija bo med vsemi rudarji nabirala sklad za obnovo Lidic, čijih prebivalci so bili večinoma rudarji.

NOVI USPEHI ČETNIKOV

Iz Carigrada poročajo potom ION sledeče: — Radijska postaja "Svobodna Jugoslavija" poroča o svojih uspehih, ki so jih dosegli četniški oddelki na ozemlju Like in Dalmacije. Ti oddelki so 13. julija zavzeli mesto Glamoč.

Glamoč leži na bosansko-dalmatinski meji. S pomočjo tamkajšnjega prebivalstva so začeli četniški oddelki z veliko ofenzivo v smeri proti Glamoču in po dvodnevnih ogorčenih borbah zavzeli mesto. Četniki napredujejo v smeri proti mestu Livinu.

Poročila, ki prihajajo iz Slovenije govore o novih uspehih slovenskih četnikov, ki so se po zadnjih poročilih združili z oddelki hrvatskih četnikov.

Četniki nadaljujejo z uspešnimi borbami v Bosanski Krajini in so izvojevli več velikih zmag. V zadnjih devetih dneh so četniške in prostovoljske edinice zasedle mesta Konjic, Kreševo, Liubuški, Prijedor, Vakuf, Prozor in Glamoč.

Slovenski kvizling

Poroča "Slovenski List" iz Buenos Aires, Argentina, dne 12. junija, 1942:

— Ponašali smo se, da Slovenija ne pozna "quislingov". Žal pa se je našel izrod in to je general Rupnik.

Ta izvržek slovenskega naroda, se je takoj, ko se je zrušila naša domovina ponudil v službo izdajalcu Paveliću. Ta ga ni sprejel. Bival je nato še nekaj časa na Hrvatskem, nakar se je podal v Ljubljano. Ljubljančani pa, ki so vedeli za njegovo sramotno dejanje, so izvršili nekega dne nanj atentat. Takrat smo v našem listu pisali, da je bil pri tem napadu ubit. Žal pa kakor sedaj doznamo, se to ni zgodilo. Atentat se ni posrečil.

— Italijanska agencija od 6. t. m. (junija) namreč javlja, da je bil general Rupnik postavljen za župana mesta Ljubljane. Isti dan, ko je prevzel mesto župana, da je izdal na mestno prebivalstvo proglas, v katerem ga pozivlja na sodelovanje z italijanskimi oblastmi.

— Toda višek predrznosti in pokvarjenosti tega izroda je v nadaljnem proglasu, v katerem pravi: Ko je bila nevarnost, da bodo Slovenci popolnoma uničeni, ponudil jim je Mussolini roko, dal jim zakone, ki predstavljajo pravo samoupravo. Večina Slovencev je to pomoč fašistične Italije z navdušenjem sprejela. (To se ne strinja s pretnjo Mussolinijevega lista "Popolo d'Italia", kot je bilo v petek poročano v G. N. —Opomba uredn.) Samo neka skupina ljudi, kateri so plačani od plutokracije, so se odločili za borbo proti novemu stanju. Njihovi napori pa so brezuspešni in ne morejo škoditi Italiji, niti "novemu redu" v Evropi.

— Ob zaključku proglasa poziva še Rupnik prebivalstvo, naj pri vsakem koraku pobija "kriminalne" spletke in dela te skupine. —

"Slovenski list" nadaljuje:

— Ali si moremo misliti podlejšega človeka kot je general Rupnik! Sa vendar dobro poznamo metode Italije že s Primorske. Pa tudi sedaj v "provinci Lubiana" ni nič bolje. Tudi tam izginjujejo, oziroma so že izginili slovenski napisi. Ulice ne nosijo več imen naših zaslužnih mož, ampak so jih nadomestili z italijanskimi.

— Srednje šole so italijanske. V ljudske šole pa so tudi že uvedli italijanski jezik, iz katerih bo kmalu, kakor se je to zgodilo na Primorskem, popolnoma izginila slovenščina.

— In ta izrod si upa javno izdati tak proglas! Toda zapomni naj si, da slovenski narod te sramote ne bo mirno prenesel. Ponesrečil se je prvi napad, pa se drugi ne bo.

— Izdajalec mora prijeti svoje plačilo, zato bodo že poskrbeli naši zavedni bratje! —

(Navesti je tukaj treba, da je Slovenski List v Buenos Airesu, Argentini dobro informiran, ker ni Argentina v vojni s osiščem, in ker je mogoče vzdržati pismeno zvezo z Italijo oz. Nemčijo preko Španije in Portugalske. — Op. uredn.)

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly $6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.—; za pol leta $3.—; za četrt leta $1.50. — Za New York za celo leto $7.—; za pol leta $3.50. Za inozemstvo za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Telephone: CHelsea 6—1243

NAŠE STALIŠČE

III.

Mi nismo brezpogojni monarhisti, pa tudi nismo brezpogojni nasprotniki monarhistično urejenih državnih teles. Navadili smo se ameriške vladne oblike in je kar gotovo, da smo zrasli ž njo v eno. Če bi nam bilo dano na izbiro, bi seveda niti najmanj ne pomišljali in bi se ponovno in ponovno izjavil za republiko. Kjerkoli bi imeli mi odločevati, bi vsaj nasvetovali in priporočili republikansko obliko vlade. To lahko brez vsakega pridržka izjavljamo.

Enako bi storili glede Jugoslavije, če bi bilo to od nas odvisno. Toda povsem jasno je, da glede Jugoslavije tega vprašanja ni. Vsaj zdaj ga še ni. Zunanji svet tega vprašanja ne postavlja, tudi naši ljudje doma ga ne postavljajo. Monarhična uredba je bila v Jugoslaviji sprejeta kot dovršeno dejstvo in kralj ali ne kralj vsa leta obstoja Jugoslavije ni bilo kako važno vprašanje. Bile je dovolj drugih vprašanj, važnejših in vse bolj pomenljivih.

Isotako sedaj—za bodočo obnovljeno Jugoslavijo—to ni glavno vprašanje. Poglavitno vprašanje je, po kakšnih potih naj pridemo čimprej do ponovne upostavitve Jugoslavije. V tem pogledu je brez dvoma važno vprašanje notranje urejenosti, pri čemer pa kralj ali nekralj ne igra glavne vloge. Dvoje je mnogo bolj važno: Kako spraviti res vse Jugoslovane v Jugoslavijo in kako urediti notranje nemoteno sožitje treh jugoslovanskih bratov, ki so sedaj pod tujim vplivom drug drugemu tako žalostno odtujeni.

Ni popolnoma izključeno, da je tudi vprašanje kralja ali ne-kralja na svoj način važno za bodoče sožitje Jugoslovanov v skupni domovini. Toda to je danes še težko dokazati. Gotovo je, da ogromna večina Jugoslovanov v domovini tega vprašanja ne tišči v ospredje. Zakaj in čemu bi ga mi? Saj so bile in gotovo spet bodo v Jugoslaviji republikanske stranke, ki so in bodo na legalen način stremele za dosego svojih ciljev. Mi smo kar prepričani, da je bodočnost republikanska več ali manj po vsem svetu, brez dvoma tudi v Jugoslaviji. Toda mi smo za to, da do tega pride potom evolucije, potom notranjega razvoja, ne siliti v to s kako revolucijo. Revolucija se težko izvede brez bolečin, četudi se da kdaj pa kdaj izvesti brez krvi. Evolucija je pot naravnega razvoja in zato ne boli. Če bomo doživeli, da nas pride obiskat v Ameriko jugoslovanski predsednik, ki bo imel toliko postavne pravice zastopati Jugoslavijo kot jo ima danes Peter Drugi—že danes mu kličemo: Dobrodošel! Nikakor si pa ne domišljamo, da takrat ne bo v Jugoslaviji nobenih perečih vprašanj več in da bo pod od ljudstva izvoljenim predsednikom sijalo samo zlato sonce.

Tisti, ki so o priliki letošnjega kraljevega obiska zamerili "poklone" nekaterih predstavnikov ameriških Jugoslovanov, so mogli to zameriti iz dvojnega razloga: Ali so sploh proti Jugoslaviji, ali so pa proti dinastiji. Če so proti Jugoslaviji, se mi na tem mestu ne bomo z njimi spuščali v debato, zakaj mi smo na celi črti za Jugoslavijo in jo želimo videti obnovljeno in močno in veliko na zemljevidu in v resnici. Z nasprotniki take od nas zaželjene Jugoslavije bi se morda pogovorili na drugem mestu, tukaj jih hočemo prezreti.

Vprašanje dinastije pa že tako kaže pustiti pri miru, ker je najštevilnejši del Jugoslovanov, namreč bratov Srbov, po vsem videzu odločno za dinastijo. Svojo vdanost do dinastije so prinesli s seboj v Jugoslavijo in jo bodo po vsem videku obdržali tudi v novi Jugoslaviji, vsaj za enkrat. Čemu bi otežkočevali sožitje z njimi s tem vprašanjem, ki ni življenjske važnosti?

V enem poznejših člankov bomo povedali, kaj je po našem mnenju res življenjske važnosti za obnovljeno Jugoslavijo in tam bomo seveda nepopustljivi, dokler nam kdo ne dokaže, da se motimo.

Za Slovence doma smo tudi po vseh poročilih, ki jih moremo dobiti, uverjeni, da se s tem vprašanjem ne bavijo kot s stvarjo, ki mora biti v ospredju. In končno je na njih, kaj smatrajo za najvažnejše, saj bodo oni živeli v Jugoslaviji, ne mi—ameriški Slovenci.

Glede Hrvatov naj rečemo samo to-le: Bolje je vseeno zanje, da imajo za kralja kakega Petra Karagjorževića nego kakega Spoleta po Mussovi milosti. To bodo sami uvideli, če res še niso, ko bodo kolikor toliko rešena druga vprašanja, velika in važna, ki sedaj še tako zelo motijo možnost mirnega sožitja Hrvatov in Srbov. (Dalje.)

Ameriški vojaki v 40 pokrajinah širom sveta

Malo več kot sedem mesecev je minilo po Pearl Harborju in ameriške oborožene sile že stražijo vse oceane sveta in so nastanjene na vsakem kontinentu, izvzemši kontinentalno Evropo.

To hitro raztresenje vojaških in mornariških sil — njih celotno število je vojaška tajnost — je privedel fante Strica Sama v približno 40 pokrajin širom sveta in prepričalo, kakor nič drugega ni moglo, mnogo tisoč ameriških družin, da je ta vojna svetovnega pomena, in da mrzle severne pokrajine in afrikanske džungle igrajo važno vlogo v vojaški strategiji.

Za časa miru je le mornarica vabila rekrute z geslom: "Stopi v mornarico in boš videl svet!" Sedaj pa to geslo ne velja več le za to panogo oborožene službe. Vojska in marini skupaj z bolničarkami, letalnimi mehaniki so raztreseni po vsem svetu, celo v takih krajih, katerih imena mnogi niso nikdar poprej čuli.

Kjerkoli naj se nahajajo — in nekateri so 12,000 milj daleč od Amerike — spojeni so z domovino, od koder dobivajo svoje zaloge. To zalaganje naših stalno rastočih prekomorskih sil, ki, kakor je predsednik Roosevelt označil, utegnejo po stati šest do deset ameriških ekspedijonarnih sil namesto ene v zadnji vojni, je samo na sebi še bolj komplicirano počenjanje kot prvotno prevažanje same vojske. Vzlic tej velikanski nalogi vojaške oblasti ne vidijo nikake nepremagljive težkoče v stalnem zalaganju naših prekomorskih sil s hrano in orožjem, ki se producirajo v Združenih državah.

Izmed 40 pokrajin, kjer so ameriške borilne sile danes nastanjene, 25 jih so inozemska tla, v glavnem ozemlja združenih narodov. Nekateri so dobro znani povprečnim Amerikancem. O drugih je povprečni Amerikanec redko slišal poprej. Proti vzhodu čez severno atlantsko morje imamo ameriško vojsko v Newfoundlandu, ki je del Kanade, v Greenladiji, ki je dansko posestvo, na severnem Irskem in na Angleškem.

Doli ob Karibskem morju in ob vzhodni obali Floride, je mnogo britanskih otokov, kjer se nahajajo precejšnje ameriške garnizije. Izmed teh otokov naj navedemo Bermudo, Bahama otoke in otočiče Antigua in St. Lucia. Ameriški vojaki so v Kubi, Guatemali, v holandskih otokih Ruba in Curacao. V južni Ameriki se nahajajo ameriški vojaki v Britani Guiani in holandskem Surinamu.

Na drugem koncu sveta najdemo ameriške vojake v Avstraliji in v Novi Zelandiji. Na poti tja ameriški vojaki sodelujejo z vojaki svobodne Francije v Novi Caledoniji in sosednjih otokih. Baje so nekateri ameriški vojaki še vedno borijo v zasedenih Nizozemski Indiji, ali vojaška oblast tega ni nikoli potrdila. Pač so ameriški vojaki tudi na otoku New Guinea.

V Afriki se vidijo ameriški vojaki po ulicah mesta Brazzaville, glavnem mestu francoske Ekvitorijalne Afrike, ki je sedaj pod svobodno Francijoj in brzkone tudi v mestu Leopoldville, v belgijskem Kongu. Amerikanci so v Eritreji, v Tigritu in na samem bojišču v Libiji.

V Mali Aziji, zlasti pa v Iranu in v Indiji, se nahajajo Amerikanci. In tam, kjer je borba bila najbolj vroča, v Burmi, so ameriški letalci že dolgo vršili junaške čine; sedaj se b orijo s kitajskim vojaštvom.

Razun v teh inozemskih postojankah imamo ameriško vojsko v Alaski, kakor tudi v ameriških posestvih Centralne Amerike.

Hitri način, kako se je ameriška vojska raztresla po svetu, je dokaz, da se Stric Sam skrbno pripravlja za dolge in težke mesece, ki so pred nami.

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJAČINE POD NASLOVOM

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo nameravano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrčenju prinaša POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker so v knjigi naštete VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesavce, ptiče, ribe, kače in živali, ki so ravnotako na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z zlatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj $3.50

Naročilu pošljite . . . . KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 W. 18th STREET, NEW YORK.

OD IZLETA DO POGREBA

Neznosna newyorška vročina me je napotila, da sem se odpravila 18. julija v prijazno pogorsko letovišče "Twin Lake" v Milford, Pa., k gospej Helen Corel iz Brooklyna, ki je do strašne nesreče, ki jo je zadela, vzdrževala tam turiško podjetje.

Pozno zvečer sem prispela v družbi njenega sina Jerryja in njegove žene Frances na določeno mesto, kjer nas je gospa Corel prav prisrčno sprejela. po veselem sprejemu nam je razkazala poslopje katero je imela v najemu, ki je bolj podobno lepi vili, kakor pa stanovanjski hiši.

Ko smo dospeli na "poč", nam je predstavila veselo družbo letoviščarjev, med katerimi je bil tudi njen najmlajši sin in ljubljenec Louis, ki je družbo zabaval s svojim prirojenim humorjem in ki se je ravno v tem času mudil na svojih počitnicah pri ljubljeni materi.

S celo družbo smo si takoj postali domači, da je zgledalo, kakor da je ena sama velika družina. Zabavali smo se pozno v noč, in nam je bilo žal, da nas je zaspanec in utrujenost začela priganjati k počitku.

Bilo je že po polnoči, ko sem se podala v svojo sobo. Slišala sem pa še vedno prisrčni smeh ostalih, katerega je največ povzročal mladi, vedno šale poln Louis Corel.

Sveži gorski zrak je tako vplival na me, da sem se zbudila iz prijetnega spanja, ko je bilo solnce že precej visoko. vseeno pa še nisem bila zadnja.

Po dobrem zajtrku sem si ogledala krasno okolico, katero veže, kakor veriga, gorski venec. Očarljivi pogled in pa ptičje žurgolenje mi je privabilo solze v oči, posebno ob misli, kako nam poteka življenje na newyorškem cestnem pločniku..

Usoda pa je hotela, da moram tu prekiniti veselo započeti dopis, na najbolj grozen dogodek „kar sem jih še doživela v življenju, na kruto družinsko nesrečo, ki se je pripetila po kosilu, pri katerem smo bili še vsi na višku najboljšega razpoloženja in ki se je pripetila s tako bliskovito naglico da ne bi mogli verjeti, ako bi ne bila, da je Louis Corel mrtev. Okoli 3. ure popoldne se je podala mladina na bližnje jezero, da si ohladi vroče ude, in da da duška svojim željam po vodi in sicer največ z veslanjem čolna.

Med tem ko je družba Louisa posedla na obrežje jezera, in se pripravi za nadaljno veslanje, je mladi Louis, kateremu je Bog odmeril 21 let življenja, vzel čoln in odveslal sam proti sredini jezera, a ustavil se je malo od obrežja. Poln življenja se je vsedel na konec čolna in se igraje dotikal vode z nogami, kakor da bi hotel pokazati svojim prijateljem, kako mu dobro dene.

Naenkrat pa, kakor na povelje kake višje moči, in pred očmi svojih prijateljev se je zvrtoglavil v vodo, iz katere se ni več pokazal živ. Njegovim prijateljem ni uspelo ga rešiti, videli so le par vodnih mehurčkov, ko so izhlapili življenje mladega Lojzeta.

Kako je ta strašna novica vplivala na ubogo mater, Mrs. Helen Corel, na sestro Helen in brata Jerryja in njegovo ženo in v splošnem na vse ostale goste, si lahko predstavlja vsak, kdor nosi v sebi čut ljubezni do svojega. Kot priča te strašne življenjske tragedije ne morem naprej v žalosti, ker tukaj se je započel iz začetega veselja mrtvaški sprevod, ki se je končal v četrtek dne 23. julija na pokopališču Sv. Trojice v Brooklynu.

Prizadeta mati in ostali naj se tolažijo z mislijo, da ravno v sedanjem času tisoče in tisoče materam poka srce od žalosti nad nesrečno usodo svojih, kamor jih peha greh močnejših. Rada bi vam pomagala, ako bi bilo mogoče, vem pa, da tukaj je ni tolažilne besede v pomoč. Zato vas prosim, da vzamete na znanje le moje globoko sožalje.

Tessie Kovach,
New York, N. Y.

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah

Terezinka Polka
Na planincah—valček Štv. M 575

in DUQUESNE UNIVERSITY TAMBURICA — Štv. M 571

Za tos. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH Inc. 463 West 42nd Street, New York

VESTE KOMU POMAGATE . . .

AKO PRISPEVATE ZA

U. S. O.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati

ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniki Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižici je samo 50 centov.

In se dobi pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

Hitlerjevi sodelavci

Demokratska Amerika je dolgo mižala na eno oko in mirno gledala početje raznih odkritih in potuhnjenih Hitlerjevih simpatičarjev. Razumni Američani so se vsled tega razburjali in so se bali, da nas bo doletela usoda Francije — da bodemo v slučaju napada razpadli sami od svoje lastne patetičnosti in brezbrižnosti ter prepričanosti, da nas varujejo oceani in da se Američanov sploh ni nikče upal dotakniti.

Pa se nas je dotaknil na zloben, hinavski n zahrbtni način rmeni sovrag, ki se je prišel klanjat v Belo hišo našemu predsedniku, medtem, ko se je morilska svojat doma na Japonskem pripravljala na zahrbten napad.

Ta akt je Američane pogrel. V samo bistvo ameriškega ljudstva se je zagrizel gnus do "kače v travi" in s tem gnusom se je pričelo v Am[redacted]ki probujati staro pijonirsko [redacted] vilo, da je treba najpre[redacted] stiti svojat, ki dela ško[redacted] znotraj, potem se s so[redacted] na zunaj zlahka op[redacted]

S tem rastočim [redacted] se je bližal čas, [redacted] odklenkati drzni[redacted] jem novega red[redacted] li vse mogoče [redacted] be naše demo[redacted] dežele, da so [redacted] nacijske p[redacted] so, da ne b[redacted] ski potrpež[redacted] vedno ščiti[redacted] vorniki po [redacted] mestih. Pa [redacted] ameriško lj[redacted] tilo, da so [redacted] gi vrvi, zda[redacted] je okrog nj[redacted] tegnjenih vratov.

Bil je sicer že čas, ko smo skoro obupovali nad položajem,, ko so bolj zavestni veliki dnevniki prinašali uredniške članke, ki so opozarjali na veliko nevarnost od znotraj in rotili administracijo, naj nekaj ukrene, sicer bo ljudstvo začelo izgubljati zaupanje. Kaj namreč pomaga po eni strani delati za vojni napor, kupovati bonde, zbirati staro železo, kavčuk, papir, cunje, vse, kar se more porabiti v prid gradnje vojnega materiala po drugi strani pa pustiti svobodno kretanje elementom, ki na tihotapski in zlobno zahrbten način sproti hite podirati, kar ljudstvo skuša zgraditi za obrambo Amerike.

Od vseh strani so se vsipala pisma v uredništva listov, revij, v javne urade dežele, v Kapitol—ljudje so dajali sinove za obrambo domovine in ti ljudje so hoteli vedeti ali bodo ti sinovi varni pred izdajalci v naši sredi, ki izrabljajo demokracijo, da gladijo pot osiščni golazni, ki bodo zabadala branilce domovine v hrbet medtem, ko jih bodo njih osiščni pajdaši pobijali od spredaj na frontah.

Izgleda, da vse ogorčeno prigovarjanje in rotenje s strani ljudstva vendarle ni bilo zaman. Vsak dan zdaj prinašajo listi vesti o aretiranih nacijskih simpatičarjih, agentih, vohunih. In krona vsega dosedanjega delovanja zveznih preiskovalnih agentov je novica zadnjih dni, ki naznanja, da je zvezna vlada podvzela korake, da stre ameriško fašistično fronto na celi črti. Imena mnogih publikacij, ki so paradirala pod licemersko krinko ameriškanstva, se danes bleste v seznamu obtoženih fašističnih publikacij.

Organizacije, ki so se sopile okrog tudi z velikimi ameriškanstvom in netile predsodke [redacted] ameriškim ljudstvom, so [redacted] es enako v seznamu zaznanih sovražnikov svoje lastne dežele. Vsak izmed nas, ki [redacted] le količkaj razsodnosti, bo [redacted] sledno pazil in spremljal [redacted] godke nadaljnega poteka teh najnovejših odkritij, ki morajo biti v zadovoljstvo vsakemu poštenemu Američanu, obenem nam pa morajo služiti tudi kot vzgled, da je treba velike previdnosti preden človek nasede kakim potegavščinam, ki se skrivajo za patrijotično zvenečimi imeni. Kar oglejte si vrsto imen, ki jih bodete videli te dni v listh in se spomnite kako so ti moderni derviši Hitlerizma drli po Ameriki in nas reševali pred tem in onim—samo pred Hitlerjem ne.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo $2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi.

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street : . New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

JANEZ ROŽENCVET:

ČAROVNA PALICA

Nadaljevanje

Ababu jih je sicer kaj slišal, vendar je bil svoje matere na moč vesel. Naj ga je oštevala in zmerjala, pri njej se je le varneje čutil.

Ker Bumbara tudi ni znala brez palice čarati, se ji je sami najbolj prav zdelo, da gredo vsi skupaj h kralju.

V gradu je stal pri oknu minister. Na vse grlo se je zasmejal, ko je zagledal procesijo nosatih otrok. Tudi kralju, ki je bil pristopil in pogledal, je šlo na smeh. Vendar se je zadržal, zakaj kralj je moder in se mora modro držati.

Ministra je ostro pokaral, kaj se smeje nesrečnežem, ki so prišli pomoči iskat. Potem je sedel na prestol in ukazal, naj pripeljejo prošnjavce v dvorano.

Ko mu vse povedo, se kralj zamisli. Sitna reč in odkar vlada, se mu kaj takega še ni primerilo. Minister mu pošepeta, naj ukaže Bumbaro in njenega sina zapreti, ker nista plačevala davka od čarovne palice.

Kralj ga nejevoljen zavrne, da zdaj ne gre za davke, ampak za pomoč prošnjavcem, pa da bi moral minister bolje postave poznati in vedeti, da je davek na čarovne palice že njegov oče odpravil.

Minister je osramočen umolknil, kralj se je spet zamislil in prošnjavci so čakali odrešenja.

Težko je bilo kralju pravo uganiti. Mogočen je res, ampak čarati ne zna in kako naj ve, kam je prešla šiba, kakršna raste v vsakem gmu.

Zdravniki pa še niso znali takrat nosov popravljati, kakor jih znajo danes.

Po dolgem premišljevanju vstane in de:

"Samo s čarovno palico se dajo nosovi popraviti. Če je palica še na svetu, se mora najti in jutri zjutraj jo gremo vsi skupaj iskat. Moja sreča nam pomore, da jo najdemo."

In kralj je še ukazal, naj dajo vsem večerjo in prenočišče v gradu.

Zjutraj na vse zgodaj se odpravijo na pot; kralj, čarovnica Bumbara, njen klavrni sin Ababu, sto spačenih nosanov in dvanajst žalostnih mater. Z njimi je šla kraljeva sreča.

Grede srečajo sodnike in rablje, ki so peljali obsojenca pod vislice. Kralj vpraša, kdo je zločinec in kaj je zagrešil.

"Krojač siromak, ki je ubil in oropal sejmarja," odgovorijo sodniki. Obsojenec pa porabi priliko in zakliče: "Milost kralj, nedolžen sem!"

Siromak pove še enkrat zgodbo, kakor jo je tolikokrat zaman povedal sodnikom, in kralj je verjel. Saj se mu je prej zdelo, da utegne biti čarovna palica vmes. Zato ukaže sodnikom, naj obsojenca izpuste, obsojenou pa reče, naj gre z njimi, da pokaže, kje je na čudežen način prišel do cekinov.

V drugi vasi so se zbirali ljudje, oboroženi z vilami, cepci, sekirami in puškami. Kralj jih vpraša, kaj nameravajo.

Povedo mu, da se je od nekod priklatil prodrzen kozel ki prihaja kar v hiše, vdira v shrambe, objedá kruh in pije mleko. Na hribu je meketal kozel, kakor da se vsemu svetu posmehuje. Bumbara je spoznala, da mora biti kozel zaklet, ker kaže človeško pamet. Pokliče ga, naj gre z njimi, da ga ne bo nihče preganjal.

Kozel je slišal in šli so naprej. Nosatim otrokom se ni zdaj nihče posmehoval; zakaj bi se bil voričo kralja upal!

Pred norišnico srečajo zdravnike. Kralj jih vpraša, ali imajo dosti bolnikov.

"Ni sile," so rekli zdravniki, "ampak včeraj smo dobili nekoga, ki si domišlja, da je človeka v kozla spremenil."

Kralj pove, da bi s tem bolnikom rad govoril in zdravniki mu ga brž privedejo. Kozel ki je vse slišal in razumel, se je, pa pri tej priči v potepuha zaletel in ga trikrat prekopicnil. Drugi so prijeli in udržali kozla za roge, potepuh se je pobral in kralj ga je vprašal, kje je dobil palico.

"Našel sem jo," reče potepuh.

Sicer ni bilo res, ker pa Ababu sam ni vedel, kako mu je bila prešla, je izgovor obveljal. Kralj je še vprašal, kam jo je dal, in potepuh je povedal, da jo je od strahu iz rok spustil.

"Pojdi nam pokazat, kje je bilo," ukaže kralj.

Pridejo na kraj, kjer je postal sejmar kozel, potepuh zmešan in krojač siromak bogat. Palico so seveda zaman iskali saj jo je bil že prej student pobral. Ugibljejo, kam naj bi bila bdtod prešla, in nemara ne bi nikoli uganili, da ni pripeljala kraljeva sreča po cesti lovca, ki je ves zamišljen vzdihoval: "Čudo prečudno, vseh čudes čudo!"

"Kaj je tako čudo?" vpraša kralj. Lovec odgovori:

"Pomisli kralj davi sem šel čez gmajno za hribom in gmajna je bila še, kakor jo zmerom pomnim.. Zdaj sem se vrnil in jo našel vso izpremenjeno. Drevje raste, kakršno ni rado nikoli, namesto skale stoji grad jezero, kakor zrcalo, je polno zlatih rib in povodnih deklic, beli jelni se sprehajajo po livadah in gozd mrgoli mavričnih ptičev. Rož je, da se ne dopovedati, med njimi menda sama roža Mogota, ki ima cvet kakor živo sonce, a na najvišji brez sedi ptič Zlatoper in žvižga da se človeku srce topi. — Reci sem, ali ni to čudo prečudno?"

"Pojdimo pogledati," odloči kralj..

Res so našli vse in še več, kakor je bil lovec povedal.

Grad je bil preprežen z rožami, pri oknu se je česala kraljična, na dnu jezera se je lesketal dom povodnega moža, strašni zmaji so se plazili v globokem breznu, v črnem gozdu se je sprehajala kraljica noči, bleda in z vencem zvezd v laseh, po vejah so se spreletavali ptiči, ki se jim je v temi perje svetilo, na trati so spali junaki in tisoč najslajših vonjav je tonilo v prezlahtnem vonju rože Mogote. Povsod čudo prečudno.

Študent, ki je bil ne vede vse to pričaral, je ležal takrat v travi in si zaželel, da bi znal zmerom povedati kar vidi in čuti. Ker je držal v roki čarovni palico, se mu je želja zares izpolnila. Sama od sebe se je oglasila v njem pesem.

Vstal je in zapel, da je vse prisluhnilo.

Kraljica noči se je naslonila na drevo in zamežala, tiči so obsedeli, jeleni obstali, kraljična se je sklonila skozi okno, zmaji so se vzpeli do roba brezna, povodni mož se je prijel za breg in pomolil glavo iz vode, vile so se pozibavale na vejah, junaki so se smehljali v sanjah, zakleta kača je dvignila glavo in sam ptič Zlatoper je umolknil ter zamaknjen prisluškoval.

Pa tudi ljudje so bili vsi zamaknjeni. Kralj je pozabil na svoje dostojanstvo, čarovnica svojo jezo, njen sin na svojo nerodnost, otroci na nosove, matere žalost, potepuh strah, krojač na revščino, lovec na svoj posel in sejmar na svojo kozlovsko podobo.

Študent je nehal peti in čarovnica je stopila k njemu.

"Fant, mojo palico imaš, daj jo nazaj."

"Nate jo, mati, s pipcem si lahko v vsakem gmu drugo urežem," odgovori študent.

Čarovnica je videla, da je slabo oblečen in da ima v žepu črn kruh. Spoznala je, da fant ne ve, kaj je dobil v roke in kaj daje iz rok.

Ko je Ababu ugledal čarovno palico spet v materinih rokah, mu je odleglo. Precej je pozabil, koliko bi bilo kmalu po njegovi neprevidnosti težke nesreče, in premišljal je rajši, kaj bi mu zdajle vse dišalo in kako bi bilo lepo, če bi bil sam kuhar. Čarovnica Bumbara je pa spoznala, da njen sin ne bo nikoli zrel za čarovno palico in da za ljudi tudi ne bi bilo dobro, če študentov čar ostane. Premalo bi mislili na delo.

Postavila je sto nosanov v vrsto in jim velela, naj drže glave vznak. Sto dolgih nosov je bilo kakor plot in čarovnica je potegnila po njem s palico, kakor otroci včasih drsajo s palico po ograjah. Sto nosov je bilo popravljenih in dvajset mater spet veselih.

Potem je vrnila sejmarju zopet človeško podobo, krojaču siromaštvo, da mu je vnovič palec iz čevlja pogledal, želela je potepuhu v življenju dolgo pot, kralju pa do konca dni srečo in modrost. Zavrtela se je trikrat na peti in zarisala krog po tleh, da je ves študentov čar izginil in postala gmajna spet pusta kakor prej.

Nazadnje je prišel na vrsto njen sin.

"Zate naj bo rajši kuhalnica," je dejala in ga usekala s palico prav takrat, ko si je Ababu sam želel, da bi bil kuhar. Nato je palico zlomila, da ne bi bilo nikoli več nesreče z njo.

Ta hip se je spomnila še študentovega petja, ampak je bilo že prepozno. Zlomljena palica ni imela več moči in Bumbara jo je vrgla proč.

Tako je dobil Ababu v roke kuhalnico in postal imeniten kuhar. Študentu sta pa ostala pesem in glas in postal je slaven pevec.

Kadar je pel, so ljudje pozabljali svoje skrbi, pred očmi so jim vstajale pravljične podobe, srce se jim je topilo in zamaknjeni so vzdihovali:

"Čudo prečudno, vseh čudes čudo!"

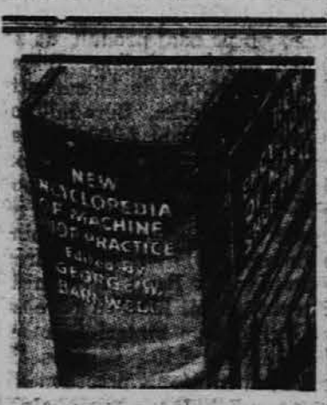

THE NEW
ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini GEORGE W. BARNWELL

Podlago za mehanično znanje si morete dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga pojasnuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanike. Razloži vse natanko, kar mora znati najboljši mehanik; pojasnuje vporabo vsakega stroja, orodja in meril. Pouči vas, kako je treba vporabiti načrte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo računskih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šele početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in risb. 576 strani, trdo vezana knjiga stane

Samo $1.98

Naročite pri:
KNJIGARNI
Glas Naroda
216 West 18th Street New York

Harrison imenovan za priseljeniškega komisarja

Earl G. Harrison, poprej ravnatelj za registracijo inozemcev, je bil zaprisežen kot priseljeniški in naturalizacijski komisar, ki spada sedaj pod Department of Justice. Nastopil je svojo službo 20. julija 1942.

Skoraj vse organizacije širom dežele, ki delajo v korist tujerodnemu prebivalstvu, so navdušeno pozdravile to imenovanje s strani predsednika Roosevelta.

V kratki ceremoniji v pisarni generalnega pravdnika je izvršilno pomočnik generalnega pravdnika, Ugo Carusi, zaprisegel novo imenovanega komisarja, kateremu je generalni pravdnik izročil njegovo komisijo, podpisano od predsednika Roosevelta in generalnega pravdnika in ga pozdravil kot člana Justičnega departmenta.

Sprejemajoč svojo komisijo, je Mr. Harrison rekel: "Funkcije priseljeniške in naturalizacijske službe so v vojnem času ozko spojene z notranjo varnostjo dežele. Kot komisar bom izvrševal svojo službo s pravičnostjo napram vsem, ali tudi s potrebno strogostjo."

Mr. Harrison je poudaril potrebo, naj se pretežni večini nedržavljanov ki so vdani Ameriki in njeni stvari, in ki bi radi prispevali k vojnemu naporu, nudi prilika to storiti.

Naš narod ne sme napraviti nikakega pogreška v nikaki izmed treh smeri, je rekel. "Prvič, kar je najbolj važno, ne smemo prepuščati ničesar slepi sreči.. Drugič ne smemo se vdati nikakemu histeričnemu nezaupanja napram nelojalni manjšini na tak način, da bi to zapustilo brezpotrebne brazgotine na lojalnosti ali vdanosti milijonov.

"Končno ne smemo pozabljati veliki potencialni prispevek tujerodnih državljanov danes ali jutri, ne samo v prid našemu gospodarstvu, ampak tudi naši morali."

Mr. Harrison je takoj prevzel dolžnosti komisarja. Njegov glavni stan bo v Philadelphiji, kjer se sedaj nahaja glavni priseljeniški in naturalizacijski urad. Kot komisar tega urada federalne vlade bo Mr. Harrison na čelu vseh zadev, ki se tičejo imigracije in naturalizacije v Združenih državah. Vsi podružni uradi priseljeniške službe v Združenih državah bodo pod njegovo glavno upravo, ravnotako priseljeniška mejna straža (border patrol) in oddelek za registracije inozemcev.

Novi komisar je prvič pokazal svojo spretnost kot izbran vladni upravitelj l. 1940, ko je organiziral širom naroda program registriranja in prstotiskanja več kot 5,000,000 inozemcev. Bil je zopet poklican nazaj v vladno službo meseca januarja tega leta, da organizira izdanje certifikatov identifikacije za približno 1,000.000 inozemcev nemške, italijanske in japonske pripadnosti. To delo je bilo dovršeno koncem februarja.

Mr. Harrison je bil splošno pohvaljen za taktično in uspešno izvedbo obeh teh nalog. On trdno veruje v poštenost in lojalnost večine ne-državljanov v Združenih državah in njegovo delovanje z inozemci se odlikuje po razumevanju in simpatiji, ki jih ima za njihove probleme.

ROPARSKI NAPAD.

Rojak Matt Mihelich, iz Madison, Ohio, se je v soboto 11. julija zjutraj ustavil zaradi rdeče luči na Shore Drive. Nenkrat je pridrvel mimo neki avto, iz katerega sta skočila dva tujca, katerih eden je Mihelicha udaril po glavi. Nato sta mu pobrala denar $80.00 in se naglo odpeljala naprej.

SLOV. DIJAK NAGRAJEN.

Matt Kastelic iz West Allis, Wis., sin znane slovenske družine Mr. in Mrs. Mat Kastelic, je dobil na West Allis High School $100 nagrade za šolnino za Layton School of Art v W. Allisu. Oče pridnega učenca Mr. Kastelic je doma iz vasi Mahovec, fara Podgrad, mati pa iz Gorenjih Lakovnic, fara Šmihel na Dolenjskem.

SMRTNA KOSA

V Henrietta, Mich., je pred dnevi umrl John Lazar, star 62 let in doma iz Žirov na Gorenjskem. V Ameriki je bival 39 let in zapušča dva sinova in dve hčeri.

†

V Edison, Kans., je umrl rojak John Paver. Umrl je naglo, ko se je vrnil iz Girard. Zapušča ženo, sina, štiri hčere in več vnukov, v Joliet, Ill. pa brata Matta. Star je bil 72 let in je prišel v Ameriko pred 38 leti.

†

V Ranton, New Mexico je pred kratkim umrl Frank Jazbec, star 33 let in rojen v stari domovini. V Ameriko ga je prinesla mati, ko je bil star eno leto. Zapušča očeta, brata in dve sestri.

†

Po dolgi in mučni bolezni je v Clevelandu na svojem domu preminil Anton Novak, star 68 let. Doma je bil iz Velikih Poljan pri Ribnici, odkoder je prišel v Ameriko pred 43 leti. Zapušča žalujočo soprogo Johanno roj. Katern in štiri hčere ter štiri sinove in več drugih sorodnikov.

†

V Detroit, Mich., je zadnje dni umrl Frank Nikolič, star 59 let in doma na Dolenjskem. Zapušča dva sinova.

†

V Beartreck, Mont., je dne 8. julija umrl Jos. Mering, star 66 let in doma iz Nove vasi pri Šentjurju na Dolenjskem. Zapušča sina, ki je v armadi v Avstraliji, hčer v Denver, Colo. dva brata, v starem kraju pa dve sestri.

†

Note
za
PIANO-HARMONIKO
ali
KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA
VO JEŽERU
KOLO
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
ŽIDANA MABELA (polka)
VESELI BRATCI (mazurka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERIŠ
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za $1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:

Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

V Renton, Pa., je 5. julija umrl Silvester Kastelec, star 69 let in rojen v Zagorju pri Št. Petru na Notranjskem. Zapušča osem odraslih otrok in brata.

†

V Trinidad, Colo., je pred dnevi umrl za pljučnico Anton Pavlovič ml., Rojen je bil v Ameriki in zapušča ženo, otroka, starše, dva brata in sestro. Star je bil 28 let.

†

V Lava Hot Springs, Idaho, je po večletni bolezni umrla pred dnevi Mrs. Terezija Štrucelj, v starosti 56 let. Doma je bila iz Prihove na Spodnjem Štajerskem. Pokopana je bila 7. julija v Pocatellu, Idaho.

†

V Clevelandu, O., je preminila 17. julija Mrs. Mary Gorup, roj. Mihelič, v starosti 40 let. Rojena je bila v Burnside Pa. Zapušča žalujočega soproga Johna, sina Johna v Arcadia, Pa., pa brata Steva.

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO
TWO-WAY PASSAGE
PISATELJA LOUIS-A ADAMIČ-A
ZA NAVADNO CENO
$2.50
Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za $.....
Moje ime
Št., ulica ali Box št.
Mesto in država

Naročite lahko to knjigo pri:
KNJIGARNI
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

Molitveniki
v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE — (št. 355)
2¼ x 3¾ inčev — 224 strani v belem celolidu
Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE—štv. 415
2¼ x 3¾ inčev — 224 strani
Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)
2½ x 4 1 ačov — 255 strani vsteši Sv. Križev Pot
Cena $1.50

RAJSKI GLASOVI—št. 415)
2½ x 4 inčev — 255 strani vsteši Sv. Križev Pot
Cena $1.50

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)
2¾ x 4½ inčev — 384 inčev
Cena 75c

SKRBI ZA DUŠO (št. 408)
3 x 4½ inčev—512 strani
Cena $1.75

NEBESA NAŠ DOM—(št. 415)
2¾ x 4½ inčev—384 strani
Cena 75c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po gori označeni ceni. Zaloga pa ni posebno velika, zato jih naročite čimprej, da Vam bomo mogli z njimi postreči.

Angleški mohtveniki:

(ZA MLADINO)
KEY OF HEAVEN
fino vezano ..... .50
v mehko vezano ..... .35
CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino mehko vezano.....1.—

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

TRIJE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. — Spisal: ENGELBERT GANGL

55

"Nikjer ne žive tako divje in lahkoživo kakor v gradu," je govorila ljudska sodba..

Kadar je prišel Frice na počitnice domov, je moral imeti svojega konja za ježo. Zbadal ga je z ostrogami, da je dirjal po cestah in potih in da so se morali ljudje skokoma umikati. V uradih je počivalo delo, ko je prirejal Zavinščak sinu v zabavo in čast love po gorjanskih gozdih. Visoko je bilo spoštovanje do mladega fanta, saj so gledali povabljenci v njem bodočega grajskega gospoda, ki bo toliko oblastnejši ne veljav nejši, ker se bo oblačil v pisane uniforme.

Grajski so gledali na navadne ljudi s preziranjem. Pozdrav preprostega meščana, ali obrtnika je ostal brez odzdrava kvečjemu da je Lenka komaj znatno pokimala z zglavo in Zavinščak dvignil prst h klobuku; Frice se je vselej obrnil vstran, da mu ni bilo treba gledati majhnih. brezpomembnih ljudi.

Ljudje, ki so bili dolžni Zavinščaku so trepetali pred njim, ker jih je osvedočil slučaj godca Marka, da ne poznajo v gradu usmiljenja, kadar jim je iztirjavati dolgove. .

Oskrbnik, ki mu ni bila vedno dostopna družba v gradu, si je iskal po gostilnah, koder so se zbirali ljudje, ki niso živeli z gradom v prijateljstvu Vedeli so sicer, kako sirov človek je oskrbnik, kadar nastopa v gospodovem imenu, a napajali so ga in si izkušali kakorkoli pridobiti njegovo naklonjenost, ker jim jej bilo znano, da uživa vse gospodarjevo zaupanja in da njegova beseda mnogo velja pri njem..

Tako je imel oskrbnik svojo družbo. V tej so bili tisti, ki so sovražili grad. Kadar je bila glava polna vina, tedaj je pripovedoval oskronik, da mora vse, kar stori trdega in neusmiljenega, storiti na ukaz svojega gospoda. Temu se mora pokoravati, ker ga sicer lahko zapodi iz službe. Kar je storil z Markom, je storil Zavinščakov ukaz. Oskrbnika je jezilo, ker ga niso marali v gradu med seboj, kadar je teklo vino od miz, kadar je vladalo tamkaj razkošje. Zato si je iskal svoje družbe, in kadar je bila glava polna vina, tedaj je dajal duška svoji nevolji. .

"Tako je, kadar pride kmet do take veljave," je zabavljal "takrat mu je vse drugo nič. Vsakega navadnega človeka prezira in zaničuje, kakor bi mi ne bili ljudje! A kdo ve, kako se še zasučejo stvari. Morda tudi mi, prezirani in zaničevani, zopet pridemo do veljave!"

Družba mu je pritrjala, plačevala za vino in se veselila, da prorokuje dobo maščevanja on, ki vendar najbolj pozna grajsko gospodo. .

In zopet je začel oskrbnik:

"Grajska gospa, tista Lenka, pol kmetiška ženska, je jetična. Silna je in izbirčna, kakor da se je z ibala v detinskih letih v zlati zibelki. Kaj ji pomaga, da se prevaža sem in tja. Bolezen jo stisne in jo napravi nam enako. Bodi kamen na grobu še tak, bodi grob sam obokan ali izklesan iz žive skale — kaj bo potem Lenka, grajska gospa? Nič kakor ne bemo nič mi, prezirani in zaničevani!"

Take besede so bile vsi družbi govorjene iz srca.

Oskrbniku je bilo do tega, da se časoma osamosvoji, da si nabere toliko denarja, da ne bo odvisen od gradu. Začel je tudi on posojati med ljudi denar, ki ga je prigoljufal ali pritrgal delavcem od zaslužka. In ljudje so jemali na posodo pri njem, ker je posojal za nekoliko nižje obresti. Hotali so se oprostiti gradu z novimi posojili. Ali Zavinščak je prejemal samo obresti, za povrnitev kapitala ni vprašal, razen ako je vedel, da ni dovolj varnosti Tako se je zgodilo v mnogih slučajih, da je ostal dolg v gradu in dolg pri oskrbniku. Namesto enega zla je prišlo zdaj še drugo. .

"Kako boste plesali šele potem, ko bo Zavinščak mestni župan!"

S tem krikom je nekoč oskrbnik presenetil svojo družbo. Ljudem je zastala sapa. .

"Kaj govorite?" je vprašalo presenečeno mozije.

"Tako sem poizvedel z gradu. Tako so sklenili pri zadnji pojedini. Sedanji naš župan je bil takrat sam pričujoč. Baje se je kar sesedel na stol, tako je treščila vanj novica, da si želi gospoda za župana Zavinščaka. Župan Zalogar — tako sem slišal praviti — je kar vstal, ni rekel ni bev ni mev in jo je popihal iz gradu," je pripovedoval oskrbnik.

"To se ne zgodi nikoli, to se ne sme zgoditi!" so kričali ljudje. .

"Ne bo nas pritiskal .izkoriščal in ižemal," so vpili drugi.

In res se je kmalu razvedelo, da je sklenila grajska družba, da spravi pri prihodnjih občinskih volitvah take ljudi v mestni zastop, ki bodo izvolili Zavinščaka za župana. To je pripovedoval župan Zalogar sam, ki je slišal na svoja ušesa, kako so kovali v gradu načrte, da vrže njega z županskega stola in posade nanj Zavinščaka.

Seveda je bilo to od grajskih prijateljev neprevidno. Ali v vinu človek izblekne tudi nepremišljeno besedo. Naposled pa se je gospodi zdelo čisto razumljivo, da se župan Zalogar takoj vda, kakor hitro zasluti, da želi njegovo mesto zasesti Zavinščak. Ali je morda zastonj pil in jedel in se veselil Zavinščakove naklonjenosti?"

Toda župan Zalogar ni bil tak človek. Pijačo in jed, použito v gradu, je smatral le za dar gostoljubnosti, ne pa za podkupljenje ali celo za odpravnino. Županoval je že dolgo vrsto let, ko je še kmetoval Zavinščak v svojih hribih. Dosti dobrega je storil za mesto in nikakor ga ni volja, da bi se uklonil želji grajske stranke.

"Tujec nam ne bo županoval."

"Oderuha ne maramo!"

"Ošabneža nočemo!"

Tako so se napravljali ljudje na volilno bitko.

Pametnejši in resnejši med njimi so stopili k županu Zalogarju in mu svetovali, naj skliče volilce za pomenek. Treba je hitre in trdne organizacije, da jih ne prehiti grajski denar in grajsko vino. .

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Ruski koljhozi v sedanji vojni

Ruski koljhozi, (po našem bi se reklo poljedelske zadruge), igrajo v tej vojni veliko vlogo.

Nemci so bili prepričani, da bo Rusija, ko bo napadena, takoj razpadla kakor hišna pesku, ker tam vlada samo ena oseba in ta bo takoj izginila.

To se pa ni zgodilo. Ruski narod se je za svojo domovino postavil proti največji vojaški sili, ki jo je do sedaj poznala zgodovina. Ruski vojaki se bore, kakor levi.

Zaman bi bila borba na fronti, ako ne bi vsak ruski kmet in delavec v ozadju vršil svoje dolžnosti. Tudi za to je sovjetsko vodstvo poskrbelo. Tovarne izdelujejo potrebno orožje z največjim veseljem. Vsi delavci se zavedajo, da sovražnik ne pade sam, da ga je treba pobiti s skupnimi močmi. Kar pa je glavno — "kruh" za borilce ne sme nikdar zmanjkati.

Za to najvažnejšo panogo skrbijo ruski kmetje, povezani v "koljhoze" poljedelske zadruge, ki delajo z vsem veseljem na zemlji, katera jim je bila zaupana.

Veliko število kmetov je moralo v vojno in bi kdo mislil, da bo delo na polju trpelo, kakor se je to zgodilo v prvi svetovni vojni. Takrat je ruski kmet šel v vojno in pustil svojo družino na milost in nemilost birokratičnim uradnikom in usodi. Sedaj pa je ravno nasprotno. Ruski vojak ve, da se njegovi družini ne more zgoditi nič žalega, ker za to skrbi vrhovno vodstvo. Zraven tega je ostala njegova družina v veliki družini v koljhozu. Vojak je na bojnem polju, torej brez vsake skrbi in zato veliko več vreden, kot nekdanji kateri je zraven svoje imel še skrbi, kako se preživlja njegova družina. .

Ruske žene, katere so ostale doma, se temeljito zavedajo svoje dolžnosti. Zato so takoj prijele za krmila traktorjev in orjejo in sejejo ter žanjejo na ruski zemlji, zavedajoč se, da branijo ravno tako kot njihovi bratje, očetje in možje na bojnem polju.

Po poročilih iz Rusije bo letošnja letina boljša kot prejšnja in tu gre zahvala koljhozom, zato se ni državnemu vodstvu treba bati lakote ali drugih neprilik.

ČAŠA MODROSTI.

Živel je v deveti deželi kralj, ki je pil sama močna vina. Včasih se ga je navlekel tako, da so mu odpovedale noge. Moral je sesti. Tedaj je bil siten in razdražljiv, da so bežali domači ljudje daleč od njega.

Imel je starega ministra, ki je še najlaže prenašal kraljeve sitnosti. In ali niso bile sitnosti, kar si je ob takih prilikah izmislil kralj? Kdo mu naj na primer ugodi, ako si je želel solnca, ki ga naj ugrabijo njegovi služabniki visokemu nebu in ga postavijo predenj na tla? To je bilo nemogoče in tako še marsikaj drugega.

Nekoč je zopet mrmral, ko ga je vinska moč položila na tla. Vsi so bežali od njega, samo stari minister je ostal v kraljevi bližini.

"Ako imaš kaj pameti," mu reče kralj, "mi dobodi kjerkoli tako čašo, ki bo napolnjena z modrostjo. Prinesi mi jo, da jo izpijem in da ne bom samo najmogočnejši, ampak tudi naj modreiši vladar."

Stari minister nekoliko pomisli, odide iz dvorane in se kmalu vrne.

"Tu je, o, kralj, čaša modrosti," pravi minister in ponudi vladarju čašo vode.

NARODNI PREGOVORI.

Če ni vreden, pa je potreben.

Druge uči, sam pa ne stori.

Kar iz srca pride, k srcu gre..

Kmet blizu mesta ima vse napake kmeta in meščana.

Sam zase — kot prase.

Sita vrana lačni ne verjame.

Trdo na trdo se rado razruši.

Ti zame, jaz za te, Bog za vse..

Dragoceno sliko je odkril

Mladi Peter Suzanne iz Lake Placida, je premetaval stare slike, ki jih je tekom let nanesel skupaj njegov oče, ki je slikarski umetnik. Med ogledovanjem slik in okvirov je naletel na enega, ki ga je zanimal zato, ker je bil v njem od spredaj lesorez, odzadaj pa docela čisto platno za slikanje. Njegov oče je platno odstranil in našel originalno sliko velike umetnice Rose Bonheur, ki je bila svetovno znana po svojih krasnih slikah živali. (Ena najbolj poznanih in krasnih slik te umetnice je "Horse Fair," ki je često razobešena v Metropolitan muzeju v New Yorku.)

Holandci morajo zdraviti nemške ranjence

Nemci so odredili, da morajo Holandci plačati stroške za zdravljenje nemških ranjencev, ki prihajajo na Holandsko za zdravljenje.

Nemški župan v Amesterdamu je v ta namen že določil 50

List "Algemeen Handelsblad" v Amsterdamu pravi, da je bilo šest amersterdamskih šol premenjenih v bolnišnice s 726 posteljami za nemške ranjene vojake.

NAJPOPOLNEJŠA OPOROKA.

V prestolnici Argentine je umrl eden najbogatejših prebivalcev Andreas Repetto. Te dni je sodnik odprl njegovo oporoko. Oporoka obsega navodila za razdelitev nad 18 milijonov pesosov dedščine. Zapuščina je po večini gotovina in vrednostni papirji. Največji del premoženja pokojnega bogataša je bil v nepremičninah, v hišah in velepoststvih, ki so jih pa zdaj prodali, da so lahko izplačali dediče. Bogataš je umrl, ne da bi zapustil bližnje sorodnike. Sorodnikom je zapustil okrog 2,000.000 pesosov, okrog 16,000,000 so pa dobile dobrodelne ustanove, bolnice in društva. Repetto je zapustil velike vsote številnim bolnikom, ne le v Buenos Aires temveč tudi v Italiji in Španiji. Bogataš je bil namreč po očetu Italijan, po materi Španec. Italijanski bolnici je zapustil 1 in pol milijona pesosov. Ni pa pozabil tudi na druge bolnice. Večje vsote so prejeli gasilci, dobrodelna društva in policijska podporna blagajna.

Obdarovani so bili tudi ljudje, ki so Reppettu storili kdaj kakšno uslugo. Ni pozabil na nikogar, tudi ne na svojega vratarja, kakor ne na nočnega čuvaja. Spomnil se je celo na brivca in njegovega pomočnika, kakor na celo vrsto stražnikov, ki so službovali v območju njegovih podjetij. Obdaroval je neštete dolgoletne uslužbence svojih podjetij in vse uslužbence gospodinjstva. Skratka obdarovani so bili vsi, ki so kdaj prišli v tesnejši stik z njim. Približno 100 ljudi njegove bližnje in daljnejše okolice je obdaroval z lepimi vsotami, tako da je dobil vsak po 3 do 5 tisoč pesosov. Končno je odkazal pol milijona pesosov svojemu rodnemu kraju, italijanskemu mestu Lavažno s prošnjo, naj bi občina porabila ta denar za prehrano in prenočišča brezdomcev.

Pomorščak dal življenje, da je rešil 18 tovarišev

Mornariške oblasti so spet naznanile potopitev ene ladje in rešitev 18 mornarjev, ki so po 19 dnevnem veslanju po morju končno bili rešeni in pripeljani na suho. Posadka potopljene ladje je štela 37 mož, torej je bilo več kot polovico zgubljenih.

Mornarji so povedali, da se morajo zahvaliti za svojo rešitev 25 let staremu pomorščaku, ki je vzlic veliki nevarnosti šel in odvezoval rešilne čolne, ko je bila ladja torpedirana. Svoje pogumno in tovariško delo je plačal s svojim življenjem.

Rešenci so dejali, da so na morju jedli surove ribe. Eden od njih je te spretno ubijal z veslom, kadar se je kaka užitna riba prikazala na površju vode. Z ribami so prigrizovali surov krompir in čebulo ter druge slične jestvine, ki so plavale po vodi. Tega, so rekli pomorščaki, se najde danes na vodi skoro povsod, kamor ponesrečence zanesejo valovi v rešilnih čolnih, kajti, zaloge hrane so često vržene iz shramb v morje pri prvem sunku torpeda.

Ko se je prebudil je dognal, da je bil obstreljen

Dvajsetletni Robert Kelley, uslužbenec hotela Pennsylvania v New Yorku, je porabil proste ure za odpočitek v Central Parku. Zleknil se je tam lepo na klopico v senci in trdno zaspal. Ko pa se je ob osmih zvečer zbudil, je dejal, da je bil med spanjem ustreljen v roko. Detektivi mu njegove storije niso hoteli verjeti in raziskujejo zadevo na svoj način. Fant pa se medtem zdravi v bolnišnici.

TAKO GOVORE NEMCI.

Poljska spoštuje nemške pravice. — "V globoko zadoščenje nam je da postajajo naši odnosi do te države (Poljske) prej v ostrem nasprotju, sedaj vedno boljši in boljši. Odkar je zveza narodov prenehala s svojimi talnimi poizkui, da bi položaj v Gdanskem motila in je imenovala novega visoko cenjenega komisarja, je izginila nevarnost, ki je iz tega kraja grozila evropskemu miru. Poljska država spoštuje narodnostno razmerje v svobodnem mestu in oba, Gdansk in Nemčija spoštujeta poljske pravice." — Adolf Hitler, 21. fber. 1938.

Vojna mora voditi do boljševizma. — Verujemo v večno pravičnost, ki ne more dovoliti da bi nad svet prišla nova vojna, strašna vojna z nepredvidljivimi posledicami. Vojna, ki bo spremenila rodovitne pokrajine v brezupne puščave in povzročila pokolj milijonov ljudi, vojna, v kateri bi zmagal samo eden: boljševizem." — Rudolf Hess, 25. julija 1938.

Nenapadalni pakt s Poljsko. — "Nemška vlada je pripravljena dati vsaki teh držav (Poljski in 28 drugim državam) zagotovilo, kakor ga želi Roosevelt, (da jih ne napade in vanjo ne vpade) pod pogojem, da tudi one obljubijo Nemčiji isto." — Adolf Hitler, 28. aprila 1939.

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce . . .
(*Finžgar*)

LISTKI
Spisal Ksavar Meško.
(144 strani.)
Cena 70c

MARKO SENJANIN — SLOVENSKI ROBINSON
Cena 75c

MILIJONAR BREZ DENARJA
Spisal Phillips Oppenheim.
(92 strani.)
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romanopisec poznan po celem svetu.
Cena 75c

MALENKOSTI
Spisal Ivan Albreht.
(120 strani.)
Cena 75c

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES ali kroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER. ako je vam le prirožno

POUČNI SPISI

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO
(F. J. Kern) — Zvezano
Cena $2.—

Bodoči državljani naj naročijo knjižico —
"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"
V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljence.
Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK
Spisal Franjo Dular. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.
Cena $1.50

GOVEDOREJA
Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami.
Cena $1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU
111 strani.
Cena 50 centov

MLEKARSTVO
Spisal Anton Pevc. S slikami. 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov

OBRTNO KNJIGOVODSTVO
258 strani. ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železolivarstvo.
Cena $1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA
62 strani.
Cena 25 centov

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno zrcalo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerokoli naše zgodovinsko delo.

13 POGLAVIJ — 413 STRANI
V PLATNU VEZANO
Cena $2. Poštnina plačana

Po 50c zvezek
Andrej Ternovac (Ivan Albreht)
Beše noči mali junak, (Dostojevskij)
Filozofska zgodba (Alojz Jirasek)
Na različnih potih (Franc Frisch)
Verne duše v vicah (Prosper Mirime)

Po 75c zvezek
Belfegor (Artur Bernede)
Po strani klobuk (Damir Feigel)

Po $1 zvezek
Veridicus (Pater Kajetan)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Pingvinski otok (Anatole France)

Po $1.50 zvezek
Zločin in kazen (F. M. Dostojevskij)

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York City